

כבו, שהורכב כדון, יושבים שלושה דיינים המכהנים כדיינים בישראל, ולא בית דין פרטי, שאינו מוכר כבית דין וחבריו אינם מכהנים כדיינים.

מבחינה פורמלית, היתה זו דחיית עירעור רם של שלום כהן ו-14 הרבנים. אבל תוך כדי כך, קבעו ארבעת הדיינים כי בית הדין של גורן כלל אינו בית דין, באשר לא ישבו בו שלושה דיינים מוסמכים, שני הקצינים, שישבו עם גורן, אינם דיינים כלל, ואילו גורן עצמו, שבתוקף בחירתו כרב ראשי של תל אביב יכול היה לזכות ב-מעמד אבי אבות בתיהדין בתחום שיפוטו, לא נכנס לתפקידו באשר העדיף להמשיך ולשרת בצה"ל. הוא לא נשבע אמונים בפני

(המשך מעמוד 13)

בעת הדיינים הקדימו בפתח דברם: "השאלה הטרונית היא: אם המבקש הוא בעל דין בעניין זה, למען יהא לו המעמד להגיש עירעור, או שאין למבקש מעמד בעל דין בנידון."

הם העדיפו לא לפסוק לפי שעה בשאלה זו, אך בסוגריים נתנו לעצמם את ההנמקה להכרה במעמד המערערים כבעל דין: "ענין בתשובת הרבניש סימן מ"ו, שבעניינים מסוימים כל ישראל בעל דין הם."

שיטה זו אפיינה את כל החלטתם, כי-אשר בכל נקודה שהם כביכול לא רצו להירכס לבורה — פסקו בעקיפין את דעתם.

בשאלת סמכותם דרון כי עירעור: "בתקנה ק"ט בתקנות הדין של בתי הדין הרבניים בישראל, שהותקנו על ידי מועצת הרבנות הראשית לישראל, נאמר: כל פסקי דין וכל החלטה של בית דין אזורי ניתנים לערעור לבית הדין הגדול.

"כלומר: פסקי דין והחלטות של בתי דין אזורים המוסמך ומוכר בישראל, ואשר בהר-

בלבד נראתה כמחוסלת סופית, חזרה לה יות בוערת — ומסוכנת פי כמה מכפי שהיתה לפני גיור הבנק.

אשר הגיעו שלום כהן ואמנון זכר רוני לבית הדין בעיר העתיקה, היתה

באיזו פעילות מפלגתית

מותר לחייל לעסוק?

ומה זה נוגע לגורן?

השעה קרובה לשלוש אחרי הצהריים, מועד סגירת משרדי בתי הדין. אולם המזכיר נעתר להפצרותו של זכרונ, המתין דקות אחדות עד שהוא ניסה בירמקום שתי בקשות נוספות לבית הדין:

● שבית הדין ידון בכל זאת בעירעור, מבלי לחכות שבית דין אזורי יפסוק בו תחילה;

● שבית הדין יוציא צו מניעה, אשר יאסור על שר הפנים לרשום את הלן זיידמן כיהודיה על סמך הגיור של גורן.

ממשרדי הרבנות יצאו השניים, אליהם נלוו עתה עיתונאים ואנשי שידור, שהידיעה המדהימה הזעיקה אותם למקום, אל ביתו של שר הפנים חיים משה שפירא. על דלת הדירה, בבניין המפואר בו גר גם ד"ר

מך, שבפניו טובא פעולתו של הרב גורן, שעליו למעשה לפסול את הגיור. הם קבעו: "הגיורת תאושר" אחרי שבית הדין דן בה, מברר אם בגירות הזאת היו כל המעשים, כולל קבלת מיצתה כדון, אשר לפי ההלכה, הפסקה בשולחן ערוך יורה דעה סימן רס"ח, הם מהווים תנאי בליעבור בעצם הגירות."

מכיוון שהלן זיידמן היא חברת קיבוץ תילוני, ומתוך נימוקים רבים אחרים המנר גדים להלכות השולחן ערוך (ראה מיטגרת), היה פירוש החלטה זו — הנחיה לבית הדין האזורי לפסול את הגיור.

במטח מרוכז זה, פגעו הדיינים פגיעה אנושה בתקפות המעשה שנעשה על ידי הדין גורן. פרשת הלן זיידמן, שלפני יומיים

עידוד צה"ל

לתככים פוליטיים

וניצול יוקרתו

לצרכים מפלגתיים

נשיא המדינה, ועל כן גם הוא אינו דין מוסמך.

● **על עצם הגיור:** "גירות המכור צעת שלא לפי הסדר, אלא לפני בית דין

הופ גיררנו!

רוב מתברר כי המניעים אינם דתיים טהורים, מתחילים למשוך את הדין בתיק במשך שנים, כדי שלמועמד או למועמדת יימאס כל העניין ויחזרו על הבקשה.

אם אי אפשר להוכיח שהמניע הוא חיצוני, מטילים על המועמד או המועמדת לגיור תוכנית לימודים ארוכה ומסוימת, בכת, ואורח חיים ספיקס אם ראשי המפד"ל עצמם מקיימים אותה. כמובן, שמועמד לגרות הגר בקיבוץ שאינו נימנה עם הזרם הדתי — לא יגוייר. שהרי במקרה זה בטוח שאין הוא מקבל עליו מיצתה, ואינו מתכחך לשמור מיצתה. לא עמד המועמד בבחינות בידעת היהדות, תוטל עליו תקופת לימוד נוספת. באותו הזמן הוא יעמוד תחת פיקוח ובילוש, כדי לחדא באיזו מידה הוא מקיים מיצתה ומת-נסה בקיומן.

אם אומנם הצליח המועמד לעבור את כל דרך החתחתים, מגיע תהליך הגיור עצמו. הגבר עובר מילה, שלגבי אדם מבוגר הינו ניתוח המחייב אותו להישאר בבית-חולים לפחות שלושה ימים. במקרה שהמועמד טובל מספרת או ממחלה אחרת המונעת ניתוח, אין לו כל סיכוי להתגיייר. לאחר הסרת העורלה וריפוי הפצע, מביאים את הנימול למיקחה. הוא טובל במעמד שלושה רבנים, ובעודו ניצב בתוך המים הוא משמיע הצהרה על קבלת כל התורה, על מיצתה, איסוריה ומינהגיה. הרבנים מזהירים אותו, כי אי-קיום התחייבותו מבטל מלמפרע את תוקף גיורו.

אשה עוברת גם היא את כל הבחינות, ואם אכן היא מצליחה להשיב על כל השאלות המסוככות ששואלים אותה, עליה להיכנס לתקופת ההבחנה. זוהי תקופה של 91 יום, בה אסור לה לבוא במגע עם גבר — לוא גם הוא בעלה החוקי, המתגיייר יחד עימה. במשך תקופה זו נבדק אם האשה אינה בהריון, ואם כלי-הרחם נקיים מכל זרע, כדי לוודא שלא תלד לאחר הגיור ילד מורע שקלטה לפני הגיור.

אחרי תום תקופת ההמתנה היא מובלת למיקחה, וכשהיא עירומה, ללא כל כסות, היא נכנסת לתוך המים. פורשים סדין על-פני המים, והיא מוציאה את ראשה מבעד לחור בסדין. שלושת הרבנים עומדים ליד המיקחה ושומעים מפיה את ההצהרה על קבלת היהדות. לאחר-מכן היא צוללת שלוש פעמים מתחת לפני המים, ובצאתה היא מגויירת כדת. אך גם במקרה כזה עדיין אין היא ככל אשה יהודיה, אלא דינה כדון זונה, האסורה בנישואין לכהן. שהרי על הכהנים נאמר "אשה זונה וחללה לא יקחו". יחסיהקירבה בין זוג מתגיייר מתבטלים, ועל הזוג להיריש נשא מחדש. הדין הוא: גר שנתגיייר, כקטן שנולד. לכן אם התגייירה אשה עם ילדיה שנולדו לה לפני הגירות, אין היא נחשבת על-פי ההלכה כאם של ילדיה. אם יש לה בן ובת — מותר לשניים להתחתן זה עם זה. מותר אפילו לאם להינשא לבנה, ולאב לשאת את בתו.

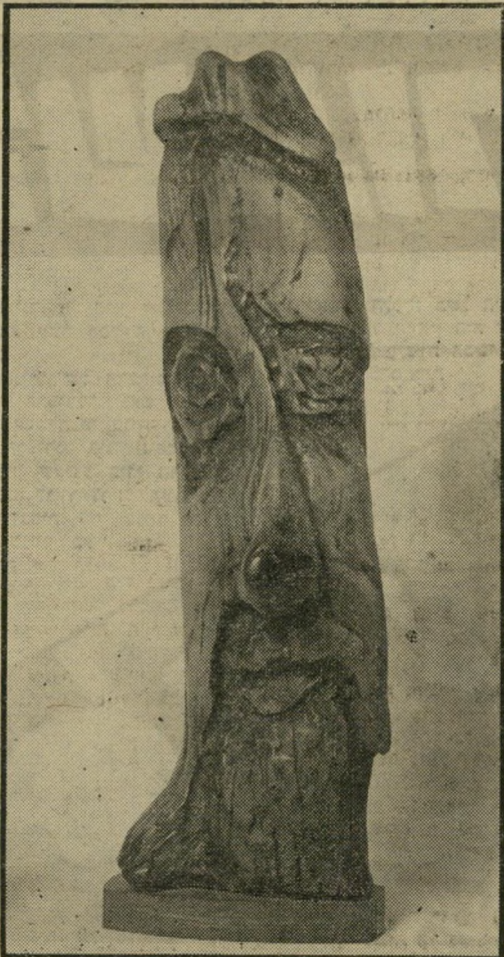
עתה לוחצים ראשי המפד"ל והשרים הדתיים על הרבנים לזרו את התהליך הגיור, ולקבל גם גרים הרוצים להתגיייר לאור-חוקא מסיבות דתיות טהורות. ייתכן שכמה מבתי הדין הרבניים יתחילו לבצע גיור כזה, אולם גם אז לא יכסלו את הלכות השולחן ערוך. ואילו חלק גדול מן הרבנים בישראל — כולל דיינים רשמיים של מדינת-ישראל — ייתחסו אל הגרים הללו שייירשמו כיהודים בתעודות-זהות, כאל גויים.

חיצונית — כמו אהבת אשה, ממון, השגת עמדה, השגת רישום או זכות-ישיבה במקום כלשהו — אין מקבלים אותו.

★ ★ ★

איך מגיירים?

כתובת לגורן היא בתי הדין הרבניים האזורים, הפועלים בירושלים, תל-אביב, חיפה, רחובות, אשדוד, באר-שבע, פתח-תקווה, צפת וטבריה. הרוצה להתגיייר מגיש בקשה לבית דין אזורי. הדיינים פותחים בחקירה ודרישה אחר המניעים האמיתיים של רצון הגיור. מכיון שעל-פי-

הילל הזקן (פסל של נחמיה מרק)

ב מסכת "גרים" שבתלמוד נאמר: "חביבה ארץ-יש" ראל שמכשרת גרים. אך תלמוד לחדו ומציאות לחדו, והמציאות אומרת: לא חביבה ארץ-ישראל שמכשלת גרים. לכאורה אין דבר פשוט מזה: גבר או אשה מחליטים לקשור את גורלו עם גורלו של העם היהודי, הם מוכנים למה שלא מוכנים הרבה יהודים-ציוניים טובים — לעלות לארץ-ישראל. הם מוכנים למה שלא מוכנים רבים מאורחיה היהודיים של ישראל — לחיות בקיבוץ-ספר. הם מדברים עברית טוב יותר מרבים מתבריה-הכנסת. בניהם ובנותיהם עתידים לשרת בצה"ל. אי-על-פי-כך קשה להם לקבל את אישורה של המדינה, שאומנם יהודים הם.

אישור כזה ניתן ללא-יהודי רק על-ידי משרד-הדתות, הפועל לפי תקנה של ממשלת המנדט, פקודת המרת דת משנת 1927. ואילו משרד-הדתות מוכן להוציא תעודה כזאת רק לאחר תהליך גיור שבוצע בידי רב אורתודוקסי. כאן מתחילה דרך הייסורים של כל אותם אשר החליטו ברגע מסויים לעשות את הצעד המכריע ולקבל על עצמם את היהדות.

★ ★ ★

מעשיות הילל הזקן

שנה בודאן אלמיים שנה מאז נבחר בישראל נשיא, איש דתי בהחלט, אפילו אורתודוקסי. שמו היה הילל הזקן, והוא עמד בראש הסנדרין ובראש הנהגת העם, בימי הבית השני. הוא העמיד שושלת של נשיאים, ששלטה למעלה מ-300 שנה.

יחסו לגיור היה בכל זאת ליברלי. פעם בא אליו נוכרי וביקש ממנו שייגירו על-ידי שלמך אותו את כל התורה כולה על רגל אחת. הילל לימד אותו את המסכת ואהבת לרעך כמוך, והסביר את תוכנו: "את השנוא עליך אל תעשה לחברך." כאשר למד הגוי תורה קצרה זו מיהר הילל לגיירו.

פעם אחרת בא אליו נוכרי ואמר לו, כי הוא מוכן להתגייר בתנאי שימנו אותו לאחר-מכן כהן גדול. למרות שהילל ידע, שכהן גדול יכול להתמנות רק מי שמתחייב אל הכהן הגדול הראשון, אהרון, גיירו. בהזדמנות שלישית גייר הילל נוכרי שהצהיר בסגנון, כי הוא מוכן לקבל רק את התורה שבכתב ולא את התורה שבעל-פה. הילל הזקן עשה זאת, למרות שהוא עצמו נחשב לאבי התורה שבעל-פה. כיום מוכן רק רב אחד בישראל להצהיר על נכונותו ללכת בעיקבות הילל הזקן. זהו רבו הראשי של צה"ל, האלוף שלמה גורן. יתר הרבנים האורתודוקסיים של ישראל שעות בלבד. בפניהם קיים השולחן ערוך, שפסקי-ההלכות שלו הוסכים את דרך הגיור לתבי-ייסורים. אין הרבנים יכולים לסטות מהלכות אלה, כשם שאין שופט אזרחי יכול לסטות מן האות הלכותה של ספרי החוקים.

גם גורן עצמו מוכן היה לסטות מחוקי השולחן ערוך פעם אחת בלבד, כבחינת פיקוח נפש של קואליציה דוחה הלכה. אך לעתיד כבודה יישאר גם הוא צמוד לסעיפים היבשים של השולחן ערוך.

מה אומרים סעיפים אלה?

מי שנולד לאם יהודיה יישאר לעולם יהודי, גם אם יקבל עליו דת אחרת, יתנצר או יתאסלם, גם אם לא יקיים אף אחת מתרי"ג מיצות התורה ויעבור על 365 האיסורים הכלולים בתורה. לעומת זאת, מי שנולד לאם לא-יהודיה, ורוצה ליהפך ליהודי, חייב לקבל על עצמו את כל 613 המיצות.

ההלכה ברורה וחד-משמעית: גר המקבל עליו את כל התורה כולה, על איסוריה וחומרותיה, ומסתייג ממיצתה אחת בלבד, אין מקבלים אותו.

הלכה אחרת קובעת: גר המקבל עליו את כל המיצות, אבל המניע לכך אינו ההכרה בערך המיצות אלא סיבה